

Ю. І. Кундієв, О. П. Яворовський,
В. Д. Парій, І. М. Сахарчук

Доля родини репресованого вченого-гігієніста

В. Я. Підгаєцький

1889-1937

В. В. Підгаєцький

1914-1991

Ю. І. Кундієв, О. П. Яворовський,
В. Д. Парій, І. М. Сахарчук

Доля родини репресованого вченого-гігієніста

В. Я. Підгаєцький В. В. Підгаєцький
1889-1937 1914-1991

ББК 63.3 (4 укр.) 615-4
Д 659
УДК 613 (092)(477)

Книга друкується згідно з рішенням
Вченої ради 4-го медичного факультету
Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця,
протокол № 11 від 11.06.2009 року.

Рецензенти:

Криштопа Б.П. – доктор медичних наук, професор;
Супрун С.О. – кандидат технічних наук, старший
науковий співробітник.

Д 659 **Кундієв Ю.І., Яворовський О.П., Парій В.Д.,
Сахарчук І.М.** Доля родини репресованого вченого-
гігієніста. – Житомир: «Полісся», 2009. – 110 с.
ISBN 978-966-655-491-1

Ця книга присвячена долі родини невинно засудженого 1930 року на сфабрикованому ДПУ процесі «СВУ» і розстріляного у 1937 році видатного українського вченого-гігієніста і педагога Володимира Яковича Підгаєцького.

У центрі уваги авторів доля його стареньких батьків, дружини і сина Володимира, який, як і батько, став видатним вченим, але в галузі металургійного виробництва.

Книга призначена для фахівців двох галузей – медиків і металургів, а також для викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної медицини і металургії.

ББК 63.3 (4 укр.) 615-4
УДК 613 (092)(477)

© Кундієв Ю.І.,
Яворовський О.П.,
Парій В.Д.,
Сахарчук І.М., 2009.

ISBN 978-966-655-491-1

ЗМІСТ

До читача	5
«Епоха в зеркале двух судеб...»	9
Розділ 1. В.Я. ПІДГАЄЦЬКИЙ: ЛІКАР, ПЕДАГОГ, ВЧЕНИЙ	12
Розділ 2. ДРУЖИНА: «Я 27 РОКІВ НІЧОГО НЕ ЗНАЮ ПРО СВОГО ЧОЛОВІКА...»	28
Розділ 3. СИН «ВОРОГА НАРОДУ» В.В. ПІДГАЄЦЬКИЙ – ЛАУРЕАТ СТАЛІНСЬКОЇ ПРЕМІЇ СРСР	35
3.1. Роки дитинства та юності	35
3.2. Співробітник Інституту електрозварювання імені Є.О. Патона	39
3.3. Творчі зв'язки з промисловим виробництвом	43
3.4. Науково-теоретична та організаційна діяльність	52
3.5. Розробка проблем гігієни праці у зварювальному виробництві	61

3.6. Участь у міжнародному
співробітництві66

Післямова78

Використані джерела80

Додатки:

Додаток 1. Бібліографія монографічних
праць В.В. Підгаєцького85

Додаток 2. Винаходи В.В. Підгаєцького87

Додаток 3. Спогади про вчителя
і товариша97

3.1. Левченко О.Г. Ми добрим словом
згадуємо вчителя97

3.2. Шевчук Р.М. Найдорожча людина100

3.3. Компан Я.Ю. Сьогодні з належною
повагою оцінюю його відповідь:
«Тримайте м'яч в ногах...»104

Наукове видання

**Кундієв Юрій Ілліч
Яворовський Олександр Петрович
Парій Валентин Дмитрович
Сахарчук Іван Михайлович**

**ДОЛЯ РОДИНИ РЕПРЕСОВАНОГО
ВЧЕНОГО-ГІГІЄНІСТА**

Монографія

**Редактор *В.І. Хренов*
Технологічний контроль та коректування *Т.М. Мороз*
Комп'ютерний набір і верстка *С.О. Стахівська***

КУНДІЄВ ЮРІЙ ІЛЛІЧ –

закінчив Київський медичний інститут у 1951 р., потім аспірантуру при НДІ гігієни праці і профзахворювань. Працював у тому ж інституті науковим співробітником, керівником лабораторії, заступником директора. З 1964 р. – беззмінний директор інституту. Доктор медичних наук, професор, академік Національної академії наук і Академії медичних наук України, член-кореспондент Російської АМН, заслужений діяч науки, лауреат Державної премії України, премії імені Ф. Ф. Ерісмана. Автор монографій, керівництв, підручників, наукових статей з проблем профілактичної медицини – гігієни праці і профзахворювань, фізіології праці, промислової і сільськогосподарської токсикології, історії медицини.

ЯВОРОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ –

1975 року з відзнакою закінчив Київський медичний інститут, потім аспірантуру при кафедрі гігієни праці і професійних захворювань, де пройшов шлях від аспіранта до завідувача кафедри. Нині доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри гігієни праці і професійних хвороб, проректор з науково-педагогічної роботи Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, член-кореспондент Академії медичних наук, заслужений діяч науки і техніки, лауреат Державної премії України. Автор 340 наукових праць, у тому числі близько 20 підручників, навчальних посібників і монографій.

ПАРІЙ ВАЛЕНТИН ДМИТРОВИЧ –

1981 року закінчив Вінницький медичний інститут імені М. І. Пирогова. На Житомирщині працював на керівних посадах в центральних районних лікарнях, обласних установах, управлінні охорони здоров'я облдержадміністрації, директором Департаменту організації медичної допомоги населенню МОЗ України. Нині доктор медичних наук, заслужений лікар України, професор Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Автор понад 80 наукових праць, у тому числі співавтор 6 монографій, навчальних посібників.

САХАРЧУК ІВАН МИХАЙЛОВИЧ –

кандидат історичних наук, доцент кафедри соціології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. 1964 року закінчив історико-філософський факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. В Національному медичному університеті працює 38 років. Пройшов шлях від викладача (1970), старшого викладача (1972), доцента (1976) до в.о. завідувача кафедри соціології (2000–2002). Автор майже 100 публікацій, у т.ч. 4-х монографій (у співавторстві).